

POSUDEK OPONENTA HABILITAČNÍ PRÁCE

Masarykova univerzita

Uchazeč

Habilitační práce

Oponent

**Pracoviště oponenta,
instituce**

Mgr. et Mgr. Karel ČERVENKA, Ph.D.

Sud, který nemá dno? Potřeby dětí s poruchami emocí
a chování očima výchovných profesionálů.

prof. PaedDr. Milan VALENTA, Ph.D.

Ústav speciálněpedagogických studií, Pedagogická
fakulta, Univerzity Palackého v Olomouci

Habilitační práce doktora Karla Červenky, která náleží předmětem bádání do oblasti speciální pedagogiky – etopedie, je strukturována do trojice nosných kapitol, z čehož první dvě tvoří teoreticko-metodologické ukotvení původnímu šetření autora. Řazení popsaných kapitol předchází úvod, na kapitoly navazuje závěr, shrnutí, summary a seznam literatury obsahující odkazy jak na domácí, tak zahraniční (anglosaské) zdroje, seznam schémat a tabulek, rejstříky. Habilitační práce je podána na 139 číslovaných stranách tištěné publikace, což rozsahem zapadá do úzu tohoto druhu vědecké práce v oboru.

Teoretická část habilitační práce doktora Červenky je zpracovaná formou komparativní komplikace s autorskou expresí s tím, že se autor vztahuje též k první část šetření v již dříve vydané publikaci (vročení oponované publikace je 2016).

Předložená habilitační práce je svým obsahem relevantním cílům (celé práce a potažmo empirické části práce), které si autor vytknul a jež vychází z potřeby praxe i teorie oboru. Jedná se o originální předmětné bádání, při zpracování práce autor využívá adekvátní terminologický aparát, vychází ze zdůvodněného teoreticko-metodologického ukotvení práce a s ohledem na zvolený design (kvalitativní šetření) generalizuje směrem k teoretickému uchopení problematiky, čímž přispívá k implementaci poznatků do vědecké teorie oboru.

Formální stránka předložené práce je na odpovídající úrovni, sporadicky se vyskytující stylistické neobratnosti na počátku textu (za všechny s.5 :*Takový mediální obraz s sebou nese pachut' ohrožení a strachu z těchto dětí. Tato kniha nabídne jiný pohled na tyto děti.spíše něco a od všeho kousek, s. 15...trefně podotýká, s.17 ...jsem se v rámci daného zařízení snažil hovořit s vedoucím pracovníkem...*) v dalších částech textu mizí, autor využívá pro vědeckou práci nestandardní ich-formu.

Dotaz k disputaci: Existoval pro tuto formu podání důvod? Jaký?

K oponované práci bych si dovolil kritické či podnětné (k disputaci) připomínky více-méně marginálního charakteru:

- na straně 9 se odkazuje autor na to, že *Koncepce této kapitoly je inspirována logikou designu kvalitativního výzkumu....Tuto strukturu jsem využil...*

Dotaz: o jakou strukturu se jedná? Design není strukturou...

- autor se vztahuje k zakotvené teorii (přestože tomu v metodologii nevěnuje – dle mého soudu - explicitně odpovídající pozornost) na prvních dvou úrovních, postrádám jako důkaz verbatim, příklady kódování, významové jednotky... prostě celou kódovací mapu jako *evidence* (*evidence b.r*), ať již vytvořenou papír – tužka či z prostředí kategorií software (*atlas.ti*)).
- K metodologii ještě otázka – není diskutována explicitně v textu – jak autor své šetření teoreticky saturoval (**k disputaci**)?

Dále k **disputaci**: autor využil (mj.) participované interview, domnívám se, že by předmětu šetření více prospěly ohniskové skupiny, navíc by triangulovaly sběrný koš....

- Ad terminologie vázaná na děti s PECh – postrádám odkaz a diskriminaci pojmu mezinárodních klasifikací.
- Stejně tak (zvláště pro čtenáře, který není speciálním pedagogem, psychologem, psychiatrem) postrádám diferenciaci poruchy učení vs. SPUCH).

- Stejně tak postrádám teorii atribuční chyby ve vztahu pedagog – dítě, společnost – jedinec (když už je opakovaně odkaz na teorii labeling-u).
- Naopak (**k disputaci**) se opakovaně objevuje pojem, který působí až terminus technicus – *vymístění úplného lidství*. V odborné literatuře (kromě předešlé publikace autora) jsem se s termínem nesetkal.
- Jako dramaterapeuta pracujícího s adiktologickými pacienty na změně mě zaujal odkaz na kolegu Kalinu – (s.98 pod čarou)*Kalina(2013) vymezuje tzv. korektivní zkušenost jako jeden z cílů psychoterapie*. Tzv. (emoční) korektivní zkušenost je v terapiích řazena mezi (specifické) účinné faktory...u Kaliny jsem na citované stránce našel zmínku toliko o smyslu....
- označení rolí (s.108 a dále), tj. *role vztahu pedagoga..., druhou rolí vztahu, tři role vztahu...* **Otázka:** je tím myšlena role v sociálně psychologickém pojetí, v teatrologickém pojetí?

Závěr

Habilitační práce Mgr. et Mgr. Karla ČERVENKY, Ph.D., „Sud, který nemá dno? Potřeby dětí s poruchami emocí a chování očima výchovných profesionálů“ *splňuje* požadavky standardně kladené na habilitační práce v oboru Speciální pedagogika.

V Olomouci dne 22.1.2020

.....
podpis